

DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA REUMATOLOGIE

Anul I

INTRODUCEREA ÎN REUMATOLOGIE

1. Structura și funcțiile aparatului locomotor. Clasificarea articulațiilor: diartroze (articulații sinoviale), sinartroze: sinostoza, sincondroza, sindesmoza, gomfoze. Clasificarea diartrozelor din punct de vedere morfologic, de tipul suprafețelor articulare, de tipul de axa mișcării. Structura și funcțiile (de unire a oaselor într-un schelet integru, de creștere, de amortizare, de asigurare a stabilității corpului, de locomoție) articulațiilor. Dezvoltarea articulațiilor în filo-și ontogeneză. Cartilajul articular, structura și funcțiile. Capsula articulară, structura și funcțiile. Membrana sinovială, structura și funcțiile. Lichidul sinovial, componente, funcțiile (de locomoție, de amortizare, metabolică, trofică/de nutriție, de lubrifiere, de protecție (fagocitoza). Țesutul muscular, clasificarea morfologică și histogenică, structura și funcțiile. Elementele auxiliare ale diartrozelor: ligamentele, discurile, meniscurile, oasele sesamoide, burelete fibrocartilaginoase, bursele sinoviale. Biomecanica (kineziologia) articulațiilor.

2. Structura și funcțiile țesutului conjunctiv. Clasificarea țesuturilor conjunctive propriuzise și scheletale. Structura țesutului conjunctiv fibros lax. Celulele țesutului conjunctiv fibros lax. Structura și funcțiile fibroblastului, fibrocitului, macrofagului, sistemului monocitar-macrofagic, plasmocitului, mastocitului, adipocitului. Componente organice ale substanței fundamentale. Structura și funcțiile fibrelor de colagen. Structura și funcțiile fibrelor de reticulină și fibrelor elastice.

3. Structura și funcțiile osului. Structura scheletului axial și complementar. Clasificarea oaselor. Macro- și microstructura osului. Dezvoltarea oaselor. Anomaliile de dezvoltare ale țesutului osos. Influența diferitor factori ai mediului intern și extern asupra dezvoltării și modificării postnatale a oaselor. Funcțiile mecanice ale osului: de sprijin, **de aparat antigravitar**, de locomoție, de protecție a organelor și a măduvei osoase. Funcțiile biologice ale osului: organul principal al metabolismului sărurilor minerale din organism, depozit al sărurilor minerale din organism, necesare procesului de hematopoieză; funcția hematopoietică; măduva osoasă sursa de celule imunocompetente din organism; depozit de sânge, capacitatea de creștere și regenerare; unul din componenții principali necesari în dezvoltarea normală a celulelor măduvei osoase; participarea la histo-geneza țesutului hematopoetic.

4. Complexul major de histocompatibilitate și bolile reumatice. Definiție. Funcții: în boli infecțioase, în respingerea transplantului, în autoimunitate, în oncologie, în selectarea partenerului. Clasificare: nomenclatură; variabilitate: tabele de alele care prezintă variații, trăsăturile secvenței și tipul mutației, alele comune bine documentate și alele rare, tabelul alelelor HLA din fiecare categorie de prevalență. Examinarea tipurilor de HLA: serotipul și numele alelelor, serotipare, tiparea celulară, secvențierea genei, fenotiparea, haplotipuri. Rolul variației alelice. Anticorpi.

5. Imunitatea umorală și celulară. Definiția aspectelor generale ale răspunsului imun: Imunitatea innăscută, Imunitatea dobândită, Selecție clonală, Imunitatea umorală și celulară, Migrarea limfocitelor în țesuturile limfoide, Centre germinale, Celulele dendritice foliculare, Sistemul imunitar la nivelul mucoaselor. Originea, destinația și structura celulelor și țesuturilor sistemului imunitar: Măduva osoasă, Celule stem, Eritropoieza, Granulocitopoieza, Eozinofile, Bazofile, Neutrofile, Limfopoieza, Celulele Natural Killer, Monocite, Celule

dendritice, Timus, Noduli limfatici, Splina, Tesut limfoid asociat mușoaselor (MALT), Circulare și Recirculare. Antigenul: Definiție, Imunogenitate, Specificitate, Determinanți antigenici, Superantigenii, Structura și funcție, Imunizare, Vaccinare.

6. Autoimunitatea. Toleranța imunologică: Deleție clonală, Anergie clonală, Modelarea receptorilor, Sechestrare limfocitară. Toleranța imunologică de tip central. Toleranța imunologică periferică. Toleranța imunologică prin celulele supresoare. **Autoimunitatea:** mecanismele reacțiilor autoimune, mecanismele prin care autoanticorpii produc leziuni: *Liza celulelor cu ajutorul complementului, Fagocitoza și citotoxicitatea prin activarea macrofagelor de către autoanticorpi, Formarea complexelor imune, Inhibarea sau activarea receptorilor prin reacțiile dintre auto-anticorpi și receptorii endogeni, Interacțiunea dintre autoanticorpi și proteinele self.*

7. Inflamația. Definiția răspunsului inflamator. Agenții flocoageni endogeni și exogeni. Actorii implicați în dezvoltarea răspunsului inflamator (participarea celulară, modificări vasculare, alterări ale matricei extracelulare, sinteza factorilor/mediatorilor biochimici). Clasificarea procesului inflamator. Semne principale ale inflamației. Inflamația acută: componentele majore, răspunsul vascular, celular, chemotaxia, activarea leucocitelor, fagocitoza, mediatorii chimici, exudatul inflamator, rezoluția și consecințele inflamației acute. Inflamația cronică: cauzele cronicizării, clasificarea, substratul morfologic, rolul macrofagelor activate. Alte tipuri de inflamație: fiziologică, septică, aseptică, inflamația ca reacție sistemică.

8. Semiologia reumatologică. Anamneza reumatologică. Simptome majore articulare. Aprecierea tipului afectării articulare (localizarea, simetricitatea, caracterul etc). Afectarea axială: tipul durerii, iradierea, fenomene neurologice asociate. Afectarea membrilor periferice: etiologia (articulară, musculară, cutanată, vasculară, neurologică, osoasă, structuri periarticulare). Anamneza heredocolaterală. Examenul fizic reumatologic: postura, mers, deficitul funcțional, deformări, inpecție, palpare, testarea ratei mișcărilor active și pasive. Structura și reguli de completare a unei fișei medicale de observație.

9. Principalele sindroame reumatologice. Sindromul dureros (sindromul dureros cronic difuz, sindromul dureros regional complex, sindrom dureros musculo-scheletic localizat, sindromul de hipermobilitate, sindromul articular, osos, muscular), sindromul sistemic, sindromul febril, sindromul hemafagocitic (de activare macrofagală), sindromul funcțional somatic.

10. Explorări paraclinice ale maladiilor reumatice. Teste de laborator: autoanticorpi, indici nespecifici ale inflamației, hemoleucograma, probe funcționale ale organelor interne, indici metabolici, minerali, examenul lichidului sinovial, biomarkeri. Investigații imagistice: radiografia, ultrasonografia, densitometria, tomografia, rezonanța magnetică, scintigrafia scheletului, endoscopia, artroscopia, capilaroscopia, biopsia țesuturilor.

11. Tratamentul nemedicamentos al maladiilor reumatice. Principia de școlarizare a pacientului reumatic. Dietoterapia individualizată în dependență de maladia reumatismală. Igiena somnului. Controlul stresului și tehnici de relaxare. Kinetoterapia dirijată și autonomă. Orteze, fixatori, dispozitive auxiliare pentru mers și alte activități.

12. Tratament simptomatic al maladiilor reumatice. Antiinflamatoarele nonsteroidiene: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Analgezice: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Miorelaxante: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Condroprotectoare: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Tratament antibacterian: indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Tratament simptomatic local:

unguente, creme, geluri, aplicații, injecții intra- și periarticulare.

13. Glucocorticoizii în reumatologie. Tratament sistemic: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea în dependență de activitatea bolii, efectele adverse și profilaxia lor. Tratament local intraarticular, periarticular, topic cutanat, ocular: indicații și contraindicații, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor.

14. Medicamente modificatoare de boala (remisive) în reumatologie. Imunosupresori și citostatici: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Remedii în tratamentul gutei: clasificarea, mecanismul de acțiune, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Remedii în tratamentul antiosteoporotic: clasificarea, mecanismul de acțiune, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor.

15. Terapia biologică, moleculară și genică în reumatologie. Remedii biologice și biosimilare: mecanismul de acțiune, clasificarea, indicații și contraindicații, căi de administrare, dozarea, efectele adverse și profilaxia lor. Terapia moleculară și genică – noi opțiuni în tratamentul bolilor reumatice.

16. Metodele extracorporale de tratament. Plasmafereza: mecanismul de acțiune, tehnica efectuării, indicații și contraindicații, efectele adverse și profilaxia lor. Imunosorbția: mecanismul de acțiune, tehnica efectuării, indicații și contraindicații, efectele adverse și profilaxia lor. Hemosorbția: mecanismul de acțiune, tehnica efectuării, indicații și contraindicații, efectele adverse și profilaxia lor. Limfocitofereza: mecanismul de acțiune, tehnica efectuării, indicații și contraindicații, efectele adverse și profilaxia lor. Iradierea cu raze ultraviolete și laser a sângelui: mecanismul de acțiune, tehnica efectuării, indicații și contraindicații, efectele adverse și profilaxia lor.

17. Recuperarea pacienților reumatici. Bilanț și evaluare în bolile reumatologice. Tehnici fundamentale în kinetologie: principii generale, indicații și contraindicații. Factori fizici naturali și artificiali în recuperarea afecțiunilor reumatologice: principii generale, indicații și contraindicații. Masajul medical clasic în bolile reumatologice: principii generale, indicații și contraindicații. Kinetoterapia în afecțiunile aparatului locomotor: principii generale, indicații și contraindicații. Recuperarea în afecțiuni reumatismale degenerative și tulburări de statică vertebrală: principii generale, indicații și contraindicații. Recuperarea în reumatismul abarticular: principii generale, indicații și contraindicații. Recuperarea în afecțiuni reumatismale inflamatorii și metabolice: principii generale, indicații și contraindicații. Ortezarea și terapia ocupațională în afecțiunile reumatismale: principii generale, indicații și contraindicații.

REUMATOLOGIA CLINICĂ

1. Artrita reumatoidă. Definiția. Incidența, epidemiologie. Etiologia: rolul factorilor genetici și virali, proteinelor de șoc termic, superantigenelor. Patogenia: rolul celulelor sinoviale de tip A și de tip B, macrofagelor și celulelor dendritice sinoviale, limfocitelor T și B, plasmocitelor responsabile de secreția de limfokine sau de Ig, leucocitelor polimorfonucleare, celulelor endoteliale vasculare, sistemele biologice humorale, sinovita inflamatorie, distrușia osului și cartilajului, fibroza. Anatomia patologică: alterarea sinoviale, cartilajului și osului, nodulii reumatoizi, afectarea vasculară, modificările musculare, leziunile viscerale. Tabloul clinic: Simptoamele de debut. Perioada de stare. Afectarea: articulară, musculară, tegumentară, cardiovasculară, pulmonară, renală. Manifestările: neurologice, oculare, adenopatia, vasculita. Complicațiile precoce și tardive.

Cercetările paraclinice: Cercetări hematologice. Indicii statusului imun: factorul reumatoid, anticorpi către peptidul ciclic citrulinat, alții autoanticorpi, crioglobulinele, activitatea hemolitică a complementului. Cercetarea generală și imunologică a lichidului sinovial. Radiografia articulațiilor: stadiile afectării. Ultrasonografia articulară. Scintigrafia. Biopsia sinovială. Artroscoopia. Forme clinice: particularități. Sindromul Felty. Artrită reumatoidă seronegativă. Clasificarea. Diagnostic: criteriile diagnostice. Diagnostic diferențial: febra reumatismala acută, artritele reactive, spondilita anchilozantă, artritele microcristalice, osteoartrita, artrita psoriazică, lupus eritematos sistemic, sarcoidoza, amiloidoza, boli infecțioase, maladii oncologice. Tratamentul: nemedicamentos, medicamentos, chirurgical, ortopedic. Tratamentul medicamentos: antiinflamator (antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii), remisiv (imunosupresorii, terapia biologică), local. Evoluție, prognostic.

2. **Boala Still a adultului.** Definiția. Epidemiologia. Clasificare, variante clinico-evolutive. Etiopatogenie. Manifestările clinice. Complicații. Criterii diagnostice. Diagnosticul diferențial. Diagnosticul paraclinic. Tratamentul nemedicamentos și medicamentos. Evoluție, prognostic.
3. **Artrita juvenilă idiopatică.** Definiția. Epidemiologia. Clasificare, variante clinico-evolutive. Etiopatogenie. Manifestările clinice. Complicații. Criterii diagnostice. Diagnosticul diferențial. Diagnosticul paraclinic. Tratamentul nemedicamentos și medicamentos. Evoluție, prognostic.
4. **Febra reumatismală acută.** Definiția. Incidența, epidemiologia. Etiologia: rolul streptococului B-hemolitic, rolul factorilor genetici, factorilor de mediu. Patogenia: rolul antigenilor încrucișați, limfocitelor T, proteinei M streptococice, anticorpilor anticardiaci. Modificări anatomopatologice: leziuni inflamatorii exsudative, leziuni inflamatorii proliferative granulomatoase: nodulul Aschoff, leziuni interstițiale difuze, leziuni ale țesutului de conducere. Afectarea miocardului, endocardului, pericardului, articulațiilor, vaselor, sistemului nervos central și țesutului subcutan. Tabloul clinic: poliartrita reumatică; cardita reumatică: endocardita, miocardita, pericardita; cardita primară și recidivantă. Coreea Sydenham. Nodulii subcutanați. Eritemul marginat. Afectarea organelor interne: sindromul abdominal, afectarea pulmonilor, rinichilor. Cercetările paraclinice: analiza generală a sângelui, fibrinogenul, seromucozul, proteina C reactivă, proteinograma, statusul imun: anticorpii antistreptococi, CIC, Ig A, Ig M, Ig G, anticorpi anticardiaci, ECG, FCG, Echocardiografia, cercetări radiologice. Clasificarea. Diagnosticul: criteriile diagnostic D. Jones. Diagnosticul diferențial: poliartrita reumatică cu artritele reactive, artrita reumatoidă, artrita juvenilă idiopatică, lupusul eritematos sistemic, vasculitele sistemice; cardita cu cardiopatia funcțională, bolile congenitale cardiace, miocardite, pericardite virale; coreia cu ticurile funcționale, alte tipuri de coree. Particularitățile evoluției în dependență de vârstă: la copii, la adolescenți, la adulți, la bătrâni. 6.12 Tratamentul: masuri generale, tratamentul medicamentos, balneoclimateric, chirurgical. Tratamentul în staționar, ambulator, balneosanatorial. Tratamentul medicamentos: antibioticoterapia, antiinflamatoarele nesteroidiene, antiinflamatoarele steroidiene, tratamentul simptomatic, tratamentul complicațiilor. Evoluție și prognostic. Profilaxia: primară, secundară. Evidența.
5. **Spondiloartropatiile seronegative, generalități.** Definiția. Epidemiologia. Clasificarea. Etiologia: factorii de mediu infecțioși, terenul genetic. Patogenia: ipotezele imunopatogenetice. Caracteristici comune grupului. Diagnostic: Criteriile Amor B. et al. (1990), criteriile ASAS.

Spondilita anchilozantă. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor genetic și infecțioși. Patogenia: ipotezele imunopatogenetice. Anatomia patologică: alterarea

articulațiilor coloanei vertebrale și periferice. Tabloul clinic. Debutul bolii. Perioada de stare. Afectarea coloanei vertebrale: examenul fizic, simptomele principale. Alterarea articulațiilor periferice, entezopatiile. Afectarea extrascheletală: oculară, cardiovasculară, pulmonară, renală. Manifestările neurologice. Examenul paraclinic: Cercetările hematologice. Indicii statusului imun: IgA, CIC, factorul reumatoid. Testarea HLA B27. Cercetările radiologice: articulațiile sacroiliace (gradele afectării), modificările vertebrale, articulațiile periferice. Cercetările prin ultrasonografie a aparatului locomotor, RMN, tomografie, scintigrafie. Forme clinice. Diagnostic. Criteriile diagnostice. Diagnosticul diferențial: artrita psoriazică, artritele reactive, hernia de disc, hiperostoza scheletică idiopatică difuză, spondilopatii degenerative. Tratamentul. Modalitățile: nemedicamentoase, tratamentul medicamentos: antiinflamatoare nesteroidiene, glucocorticoizii, imunosupresoare și terapia biologică. Tratamentul local. Recuperarea: fizioterapia, gimnastica medicală, tratamentul balneoclimateric. Evoluția și prognosticul.

Artrita psoriazică. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor de mediu și genetici. Patogenia: rolul factorilor imunologici. Tabloul clinic. Debutul bolii. Perioada de stare: manifestările articulare (variantele clinice), tegumentare, unghiale, oculare, cardiace. Afectarea coloanei vertebrale. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, indicii statusului imun: gama-globulinele, IgA. Testarea genetică. Cercetările radiologice: articulațiilor periferice, coloanei vertebrale. Cercetările prin ultrasonografie a aparatului locomotor, RMN, tomografie, scintigrafie. Diagnostic: criteriile de diagnostic. Diagnosticul diferențial: artrita reumatoidă, sindromul SAPHO, artritele reactive, spondilita anchilozantă, osteoartroza. Tratamentul. Modalitățile: nonmedicamentoase, medicamentoase: antiinflamatoarele nesteroidiene, imunosupresoarele și terapia biologică. Tratamentul local. Recuperarea: fizioterapia, gimnastica medicală, tratamentul balneoclimateric. Evoluția și prognosticul.

Artrita reactivă. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor infecțioși și genetici. Patogenia: dereglările humorale și celulare. Clasificarea. Tabloul clinic. Artritele reactive postenterocolitice: Manifestările generale. Sindromul articular, spinal, enterocolitic. Manifestările oculare, cutanate, cardiace. Artritele reactive urogenitale: Manifestările generale. Sindromul articular. Manifestările extraarticulare: uretrita, conjunctivita, leziunile mucoase, cutanate și unghiale, alterarea cardiacă, neurologică, renală, adenopatia. Sindromul Reiter. Explorări paraclinice: cercetări hematologice, indicii statusului imun: CIC, HLA, teste microbiologice, serologice, imunoenzimatice și alte pentru confirmarea agentului infecțios. Analiza lichidului sinovial. Cercetări radiologice: articulațiile, periferice, sacroiliace. Cercetări ultrasonografice, RMN, tomografice, scintigrafice. Biopsia sinovială. Diagnostic. Criteriile diagnostice. Diagnostic diferențial: artrita psoriazică, sindromul Behcet, artrita reumatoidă, spondilita anchilozantă, artrita gonococică. Tratamentul. Modalitățile: nonmedicamentoase și medicamentoase, fizioterapeutice, chirurgicale, balneoclimaterice. Tratamentul medicamentos: antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii, imunosupresoarele, antibacteriene. Tratamentul local. Evoluție. Prognosticul.

Spondiloartropatiile enterale. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor infecțioși și genetici. Patogenia: dereglările humorale și celulare. Clasificarea. Tabloul clinic: manifestările generale, sindromul articular și spinal, enterocolitic. Manifestările extraarticulare: conjunctivita, leziunile mucoase, cutanate și unghiale, alterarea cardiacă, neurologică, renală, adenopatia. Explorări paraclinice: cercetări hematologice, indicii statusului imun: CIC, HLA, teste microbiologice, serologice. Analiza lichidului sinovial. Cercetări radiologice: articulațiile, periferice, sacroiliace. Cercetări ultrasonografice, RMN, tomografice, scintigrafice. Biopsia sinovială. Diagnostic. Criteriile diagnostice. Diagnostic

diferențial: artrita psoriazică, sindromul Behcet, artrita reumatoidă, spondilita anchilozantă. Tratamentul. Modalitățile: nonmedicamentoase și medicamentoase, fizioterapeutice, chirurgicale, balneoclimacterice. Tratamentul medicamentos: antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii, imunosupresoarele, antibacteriene. Tratamentul local. Evoluție. Prognosticul.

Spondilartrita seronegativă nediferențiată. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor infecțioși și genetici. Patogenia: dereglările humorale și celulare. Clasificarea. Tabloul clinic: manifestările generale, sindromul articular și spinal. Manifestările extraarticulare: conjunctivita, leziunile mucoase, cutanate și unghiale, alterarea cardiacă, neurologică, renală, adenopatia. Explorări paraclinice: cercetări hematologice, indicii statusului imun: CIC, HLA, teste microbiologice, serologice. Analiza lichidului sinovial. Cercetări radiologice: articulațiile, periferice, sacroiliace. Cercetări ultrasonografice, RMN, tomografice, scintigrafice. Biopsia sinovială. Diagnostic. Criteriile diagnostice. Diagnostic diferențial: artrita psoriazică, sindromul Behcet, artrita reumatoidă, spondilita anchilozantă. Tratamentul. Modalitățile: nonmedicamentoase și medicamentoase, fizioterapeutice, chirurgicale, balneoclimacterice. Tratamentul medicamentos: antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii, imunosupresoarele, antibacteriene. Tratamentul local. Evoluție. Prognosticul.

6. Artritele infecțioase. Definiția. Epidemiologia. Etiologia. Patogenia. Clasificarea. Tabloul clinic: sindromul articular, manifestările extraarticulare în gonoree, bruceloză, tuberculoză, sifilis, infecțiile virale, boala Wipple. Particularitățile maladiei Lyme, artritelor septice. Explorări paraclinice. Cercetări hematologice, serologice, microbiologice, teste specifice pentru identificarea agentului infecțios. Analiza lichidului sinovial. Cercetări radiologice, ultrasonografia aparatului locomotor, scintigrafia scheletului, tomografia computerizată, RMN. Diagnostic diferențial: cu artritele reactive, artrita reumatoidă, spondilita anchilozantă. Tratamentul medicamentos, fizioterapeutic, chirurgical. Tratamentul medicamentos: antibacterian, antiinflamatoarele nesteroidiene, tratamentul local. Evoluție. Prognosticul.

7. Artritele microcristaline. Definiție. Epidemiologie, Clasificare.

Guta. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: cauzele producției excesive primare sau secundare a acidului uric, cauzele eliminării deficitare a acidului uric. Patogenia: mecanismul depunerii de cristale de urați; artritei acute; afectării renale. Anatomia patologică: țesuturi articulare, alterarea rinichilor. Tabloul clinic: sindromul articular acut: mecanismul atacului și manifestările; Perioada intercritică; Guta cronică: caracteristica tofilor, alterarea articulară, nefropatia, litiaza urinară. Explorări paraclinice: cercetări hematologice; examenul de urină; analiza lichidului sinovial; cercetări radiologice. Diagnostic. Criteriile diagnostice. Diagnostic diferențial: artrita septică, artropatia pirofosfatică, febra reumatismală acută, sarcoidoza, eritemul nodular, amiloidoza. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentoas, fizioterapeutic, chirurgical. Tratamentul medicamentos: antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii, uricozurice, colchicina. Evoluția. Prognosticul.

Condrocalkinoza (boala de depozitare a pirofosfatului de calciu). Definiția. Incidența. Etiologia: primară, secundară, rolul factorului genetic. Patogenia: rolul dereglărilor metabolismului pirofosfaților. Tabloul clinic: principalele tipuri clinice: pseudogutos, pseudoreumatoid, pseudoartrozic cu atacuri acute și fără, cu stigmat radiologice. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, analiza lichidului sinovial. Cercetările radiologice. Biopsia sinovială. Diagnostic. Criterii diagnostice. Diagnostic diferențial: guta, artrita reumatoidă, artrita septică. Tratamentul: antiinflamatoarele nesteroidiene, colchicina, tratament local, fizioterapie. Principii de recuperare. Evoluția. Prognosticul.

Bolile cu depuneri de cristale de apatită. Definiția. Incidența. Clasificarea. Particularitățile tabloului clinic. Sindromul *Milwaukee*. Explorări paraclinice: cercetări hematologice. Analiza lichidului sinovial. Cercetări radiologice. Tratamentul nonmedicamentos și fizioterapic. Tratamentul medicamentos: antiinflamatoarele nesteroidiene, glucocorticoizii. Principii de recuperare. Evoluția. Prognosticul.

8. Osteoartrita. Definiția. Epidemiologia. Etiologia: rolul vârstei, sexului, predispoziției genetice, stresului mecanic, modificărilor biochimice ale cartilajului. Patogenia: inflamație sinovială, degradarea cartilajului, reacția osului subcondral, formarea de osteofite, alterarea structurilor periarticulare. Tabloul clinic. Sindromul articular: simptomele și datele examenului fizic. Alterarea articulațiilor intervertebrale, coxofemorale, genunchi, articulațiilor interfalangie distale ale degetelor mâinii, trapezometacarpiană a policelui și metatarsofalangiană a halucelui. Examenele paraclinice: cercetările hematologice, cercetările radiologice (gradele de afectare), ultrasonografia, scintigrafia, RMN și tomografia. Analiza lichidului sinovial. Artroscopia. Diagnostic diferențial: artrita reumatoidă, guta, spondiloartropatiile seronegative, boala Forstner. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentoas, fizioterapic, reabilitarea, tratament chirurgical, balneoclimateric. Tratamentul medicamentos: analgezice, antiinflamatoarele nesteroidiene, condroprotectoarele, glucocorticoizii (intraarticular), acid hialuronic (intraarticular). Tratament local. Evoluție. Prognostic.

Anul II

REUMATOLOGIA CLINICĂ

- 1. Lupusul eritematos sistemic.** Definiția, epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor genetici, hormonal, virali, imunologici și de mediu. Patogenia: rolul anomaliilor imune: hiperreactivitatea celulei B, deprimarea T supresor, autoanticorpii, leziunile imune. Modificările anatomopatologice: corpii hematoxilini, fibrinoidul, vasculita, modificările renale, afectarea: splinei, ganglionilor limfatici, leziunile tegumentare, sinovialei, membranelor seroase, cordului, rinichiilor, pulmonilor, sistemului nervos central. Tabloul clinic: debutul, perioada de stare, semnele generale. Manifestările: osteo-articulare, musculare, cutaneo-mucoase, renale, cardiovasculare, pulmonare, neuropsihice, oculare, digestive; poliserozita, adenopatiile. Explorări paraclinice: cercetări hematologice, statusul imun, fenomenul celulei LE, anticorpii: antinucleari, antilimfocitari, antifosfolipidici; Ig G, Ig M, CIC, complementul. Diagnosticul - criteriile diagnostice. Lupusul indus medicamentos; sindromul antifosfolipidic. Diagnosticul diferențial: artrita reumatoidă, sclerodermia sistemică, boala mixtă de țesut conjunctiv, vasculitele sistemice, limfoame, leicemii, anemia hemolitică, trombocitopenia idiopatică, endocardita bacteriană, meningite de diferite etiologii, tuberculoză, sarcoidoză, SIDA. Clasificarea. Aprecierea activității bolii. Complicațiile. Tratamentul: general, medicamentos, metode extracorporale. Tratamentul medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresori, antiinflamatoarele nesteroidiene, antimalaricele, plazmafereza, tratament biologic, tratamentul complicațiilor. Evoluția. Prognosticul. Lupus și sarcina.
- 2. Sindromul antifosfolipidic.** Definiția, epidemiologia. Clasificarea. Etiologia: rolul factorilor imuni, genetici. Patogenia: mecanismele autoimune. Anatomia patologică. Tabloul clinic: debutul, perioada de stare. Manifestările generale. Leziunile: tegumentare, vasculare, aparatului locomotor, tractului digestiv, pleuropulmonare, cardiace, renale, nervoase, patologia sarcinii. Cercetări paraclinice: hematologice, indicii statusului imun: anticorpii antinucleari, autoanticorpi specifici, factorul reumatoid, complementul seric. Criteriile

diagnostic. Complicații. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos. Tratamentul medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresorii, antiagreganții și anticoagulanții. Evoluția, prognosticul. Profilaxia trombozelor recurente și a pierderilor de sarcină.

3. **Sclerodermia sistemică.** Definiția, epidemiologia. Etiologia: rolul factorilor genetici, imunologici, toxici, infecțioși, de mediu. Patogenia: alterările vasculare, fibroza, anomaliile imune. Anatomia patologică: alterarea tegumentelor, vaselor, tubului digestiv, leziunile pulmonare, renale, cardiace, aparatului locomotor. Tabloul clinic: debutul, perioada de stare. Sindromul Raynaud. Manifestările: tegumentare, musculare, pulmonare, afectarea: articulațiilor, esofagului, stomacului, intestinului subțire și gros; cardiacă, renală, sistemului nervos. Explorări paraclinice: cercetări hematologice; indicii statusului imun: IgG, crioglobuline, anticorpii antinucleari. Arteriografia. Capilaroscopia. Biopsia. Clasificarea. Diagnosticul: criteriile diagnostice. Diagnosticul diferențial: lupusul eritematos sistemic; artrita reumatoidă; dermatomiozita; fasciita eozinofilică difuză, sclerodermia localizată; sindromul paraneoplazic sclerodermic, stări scloderma-like. Complicații. Tratamentul: tratamentul nonmedicamentos, medicamentos: preparatele antifibrotice, glucocorticoizii, imunosupresorii, vazodilatatoarele, terapia biologică, imunoablația cu transplantarea celulelor stem autologe, tratament simptomatic. Tratamentul local. Kinetoterapia, masajul, fizioterapia, tratamentul cu laser. Tratamentul complicațiilor. Tratamentul balneoclimacteric. Evoluția. Prognosticul.
4. **Sindromul Sjogren.** Definiția, epidemiologia. Clasificarea. Etiologia: rolul factorilor genetici, hormonal, imunologici, infecțioși. Patogenia: rolul mecanismelor imune mediate celular și umoral. Anatomia patologică: infiltratul limfoplasmocitar. Tabloul clinic: debutul, alterarea secreției lacrimale și salivare. Afectarea mucoaselor: nazale, esofagiene, glandelor exocrine ale tractului gastrointestinal, modificările renale, pulmonare, vasculare, manifestări limfoproliferative, sindromul Raynaud. Explorări paraclinice: cercetări hematologice; indicii statusului imun: crioglobulinele, factor reumatoid, CIC, celulele LE, anticorpi antinucleari, cercetarea salivei, sialografia, scintigrafia salivară, biopsia glandei salivare. Diagnosticul: criteriile diagnostice. Complicații. Diagnosticul diferențial: infecțiile virale, limfoame, sarcoidoza, hiperlipoproteinemie, ciroză hepatică, amiloidoză. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos. Tratamentul medicamentos: glucocorticoizii, antimalaricele de sinteză, imunosupresorii, Tratamentul biologic. Tratamentul local. Evoluția. Prognosticul.
5. **Miopatii inflamatorii idiopatice.** Definiția, epidemiologia. Clasificarea. Etiologia: rolul medicamentelor; infecțiilor bacteriene, parazitare și virale; factorii genetici. Patogenia: rolul autoanticorpilor, dereglărilor imune celulare, ischemiei. Anatomia patologică: inflamația, infiltrat, leziunile, necroza și atrofia. Tabloul clinic: manifestările generale; manifestările musculare, tegumentare, articulare, viscerele: digestive, pulmonare, cardiace. Explorări paraclinice: cercetări hematologice, enzimele musculare serice. Indicii statusului imun: autoanticorpii, CIC, factorul reumatoid. Explorarea electromiografică, biopsia musculară. Diagnosticul – criteriile diagnostice. Particularitățile clinice: polimiozitei idiopatice primare, dermatomiozitei idiopatice primare, dermatomiozita sau polimiozita copilului, polimiozita sau dermatomiozita asociată neoplaziei, miozita asociată cu alte boli de țesut conjunctiv, miozita cu corpi de incluziune. Complicații. Diagnosticul diferențial: miozita cu eozinofile, miozita osifiantă, miozitele infecțioase virale, miopatiile toxice, miopatiile endocrine, bolile neuromusculare, distrofiile musculare, bolile metabolice musculare, afectarea mușchilor în bolile difuze de colagen (LES, AR, sclerodermia, boala mixtă a tesutului conjunctiv, etc.). Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos. Tratamentul medicamentos: glucocorticoizii; imunosupresorii; terapia biologică. Kinetoterapia. Tratament simptomatic și al complicațiilor. Evoluție. Tratamentul biologic. Prognostic.

6. **Maladia mixtă a tesutului conjunctiv.** Definiția, epidemiologia. Istoric. Etiologia: rolul factorilor imuni, genetici. Patogenia: mecanismele autoimune. Anatomia patologică. Tabloul clinic: debutul, perioada de stare. Manifestările generale. Sindromul Raynaud. Leziunile: tegumentare, vasculare, aparatului locomotor, tractului digestiv, pleuropulmonare, cardiace, renale, nervoase, limfadenopatia. Cercetări paraclinice: hematologice, indicii statusului imun: anticorpii antinucleari, autoanticorpi specifici, factorul reumatoid, CIC, complementul seric. Diagnosticul: criteriile diagnostice. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos. Tratamentul medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresorii. Tratamentul local. Kinetoterapia, masajul, fizioterapia. Evoluția, prognosticul.
7. **Overlap sindroame.** Definiția, epidemiologia. Clasificarea. Etiologia: rolul factorilor imuni, genetici. Patogenia: mecanismele autoimune. Anatomia patologică. Tabloul clinic: debutul, perioada de stare. Manifestările generale. Leziunile: tegumentare, vasculare, aparatului locomotor, tractului digestiv, pleuropulmonare, cardiace, renale, nervoase, limfadenopatia. Cercetări paraclinice: hematologice, indicii statusului imun: anticorpii antinucleari, autoanticorpi specifici, factorul reumatoid, CIC, complementul seric. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos. Tratamentul medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresorii. Tratamentul local. Kinetoterapia, masajul, fizioterapia. Evoluția, prognosticul.

Anul III

REUMATOLOGIA CLINICĂ

1. **Vasculitele sistemice.** Definiția. Clasificarea. Epidemiologia. Etiologia: rolul infecțiilor, factorilor genetici, dereglărilor imune, toxinelor, medicamentelor, factorilor de mediu. Patogenia: prin complexe imune, rolul anticorpilor anticelulă endotelială și anti citoplasma neutrofilelor. Disfuncția celulei endoteliale. Diagnosticul diferențial: sarcoidoza, tuberculoza, tumorile, SIDA și alte procese infecțioase. Metode de diagnostic. Principii de tratament.
Arterita Takaysu. Definiția, epidemiologia. Tabloul clinic: semnele generale, afectarea vaselor cu manifestările precoce și tardive, alterarea sistemului nervos, oculară, cardiacă, pulmonară, renală, aparatului locomotor. Examenul paraclinic: cercetări hematologice, indicii statusului imun. Arteriografia prin RMN, aortografia. Tomografia computerizată. Diagnostic: criteriile diagnostice. Complicații. Tratamentul nonmedicamentos și medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresori, terapia biologică. Evoluție. Prognosticul.
Arterita cu celule gigante (Boala Horton). Definiția. Epidemiologia. Tabloul clinic: semnele generale, manifestările vasculare. Asocierea cu polimialgia reumatică. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, biopsia arterei temporale. Diagnostic- criteriile diagnostice. Complicații. Tratamentul: glucocorticoizii, imunosupresorii, terapia biologică. Evoluție. Prognosticul.
Poliarterita nodoasă. Definiția, epidemiologia. Tabloul clinic. Debutul. Perioada de stare. Semnele generale. Afectarea: vasculară, aparatului locomotor, tegumentară, renală, sistemului nervos, cardiacă, tractului gastrointestinal, testiculelor, oculară. Cercetări paraclinice: cercetări hematologice, biochimice. Indicii statusului imun: complementul, marcherii virușilor hepatici, factorul reumatoid, factorul antinuclear. Biopsia vaselor medii și mici. Arteriografia. Electroneuromiografia. Diagnostic: criteriile diagnostice. Complicații. Tratamentul nonmedicamentos și medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresorii, tratament antiviral și biologic. Plasmafereza. Evoluție. Prognosticul.

Boala Kawasaki. Definiție, epidemiologia. Stadiile bolii. Tabloul clinic: semne generale, afectarea tegumentelor, mucoaselor, cordului, articulațiilor, adenopatia, manifestări urogenitale. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, ale markerilor nespecifici ale inflamației, proteinograma, enzime cardiace și hepatice, ECG, EcoCG, angiografia prin RMN, coronaroangiografia, tomografia. Diagnostic: criteriile diagnostice. Complicații. Tratamentul nonmedicamentos și medicamentos: acid acetylsalicilic, imunoglobulina intravenoasă, corticosteroizi, terapie biologică, anticoagulantele directe și indirecte. Evoluția. Prognosticul.

Granulomatoza eozinofilică cu poliangiită (Boala Churg Strauss). Definiția, epidemiologie. Tabloul clinic. Etapele clinice. Alterarea: tractului respirator superior, pulmonară, tegumentară, articulară, tractului gastrointestinal, renală, cardiacă, sistemului nervos. Cercetările paraclinice: cercetări hematologice, IgE, indicii statusului imun: factorul reumatoid, activitatea hemolitică a complementului, anticorpi anticitoplasma neutrofilelor. Radiologia pulmonilor și sinusurilor. ECG, EcoCG. Electroneurografia. Biopsia vaselor mici și medii. Diagnostic – criteriile diagnostic. Complicații. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresorii, terapia biologică, plasmofereza. Evoluția. Prognosticul.

Granulomatoza cu poliangiita (Granulomatoza Wegener). Definiția, incidența. Tabloul clinic: semnele generale, afectarea tractului respirator superior, plămânilor, rinichilor, manifestările: oculare, tegumentare, mucoaselor, nervoase, cardiace, aparatului locomotor. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, indicii statusului imun: anticorpi anticitoplasma neutrofilelor, factorul reumatoid, activitatea hemolitică a complementului. Radiologia pulmonilor și sinusurilor. ECG, EcoCG. Electroneurografia. Biopsia. Diagnostic – criteriile diagnostic. Complicații. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos: imunosupresorii, rituximab, glucocorticoizii, plasmafereza. Evoluție. Prognosticul.

Poliangiita microscopică. Definiția, incidența. Tabloul clinic: semnele generale, afectarea tractului respirator superior, plămânilor, rinichilor, manifestările: oculare, tegumentare, mucoaselor, nervoase, cardiace, aparatului locomotor. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, indicii statusului imun: anticorpi anticitoplasma neutrofilelor, factorul reumatoid, activitatea hemolitică a complementului. Radiologia pulmonilor și sinusurilor. ECG, EcoCG. Electroneurografia. Biopsia. Diagnostic – criteriile diagnostic. Complicații. Tratamentul: nonmedicamentos și medicamentos: imunosupresorii, rituximab, glucocorticoizii, plasmafereza. Evoluție. Prognosticul.

Boala cu anticorpi antimembrana bazală glomerulară (sindromul Goodpasture). Definiția, epidemiologie. Etiologia: factori genetici, infecții, toxine, factori de mediu. Patogenia: mecanisme imune, formarea anticorpilor. Morfopatologia. Manifestările clinice: pulmonare, renale, cardiace, cutanate, mucoaselor, aparatului locomotor, afectările tractului gastrointestinal, semne constituționale. Diagnostic paraclinic: cercetările hematologice, reactanții de fază acută, urinograma, testarea autoanticorpilor, CIC; instrumental – radiologia, tomografia, ultrasonografia, bronhoscopia, biopsia (rinichi, pulmoni). Criteriile de clasificare. Diagnosticul diferențial: alte vasculite, maladii autoimune: LES, sindromul Sjogren, sindromul antifosfolipidic; tuberculoza, pneumonii, limfom, mielom multiplu, alte afecțiuni maligne. Complicații. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos: corticosteroizii, citostatice, terapia biologică, terapia simptomatică, plasmafereza. Evoluția. Prognosticul.

IgA vasculita. Definiția, epidemiologie. Etiopatogenia: factori de mediu, imuni, genetici. Tabloul clinic: afectările tegumentare, vasculare, aparatului locomotor, tractului gastro-intestinal, renale, pulmonare, sistemului nervos. Examenul paraclinic: indicii statusului imun, anticorpi antistreptococici, IgA, CIC, factorul reumatoid. Biopsia. Diagnostic: criteriile diagnostice. Complicații. Tratamentul nonmedicamentos și medicamentos: glucocorticoizii, imunosupresorii, terapia simptomatică, plasmafereza. Evoluția. Prognosticul.

Vasculita crioglobulinemică. Definiția, epidemiologie. Crioglobulinele, definiția, clasificarea. Etiologia: infecții, maladii autoimune, cancer, alte cauze. Patogenia: mecanismele lezionale, implicarea virusului hepatic C. Morfopatologie. Manifestările clinice: cutanate, mucoaselor, sindromul Raynaud, aparatului locomotor, sistemului nervos, afectările renale, hepatice, tractului gastrointestinal, pulmonar, cardiac, semne constituționale. Diagnostic paraclinic: cercetările hematologice, urinograma, testarea crioglobulinelor serice, marcherilor virușilor hepatici, autoanticorpilor, CIC; instrumental – radiologia, electroneuromiografia, tomografia, ultrasonografia, biopsia (piele, rinichi). Criteriile de clasificare. Diagnosticul diferențial: alte vasculite, maladii autoimune: LES, sindromul Sjogren, sindromul antifosfolipidic; limfom, mielom multiplu, alte afecțiuni maligne. Complicații. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos: antiviral, corticosteroizii, citostatice, terapia biologică, terapia simptomatică, plasmafereza. Evoluția. Prognosticul.

Vasculita urticariană hipocomplementemică. Definiție. Clasificare. Etiopatogenia: tipuri, mecanisme. Manifestările clinice: cutanate, pulmonare, ocular, cardiace, aparatului locomotor. Diagnosticul paraclinic: reacții de fază acută, fracțiile complementului, anticorpi Clq, biopsia renală, cutanată. Tratament: nonmedicamentos, medicamentos (corticosteroizi, antimalarice de sinteză, colhicina, dapsona, imunosupresorii), plasmafereza, terapia biologică. Evoluția. Prognosticul.

Boala Behcet. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Etiopatogenia. Tabloul clinic: manifestările tegumentare și mucoase, patergia, afectarea oculară, urologică, sistemului nervos, venelor, aparatului locomotor, tractului gastrointestinal, manifestări rare. Examenul paraclinic: cercetările hematologice, reacții de fază acută, testarea imunoglobulinelor și autoanticorpilor, biopsia. Diagnostic - criteriile diagnostice. Complicații. Tratamentul: glucocorticoizii, imunosupresorii, interferon, colhicina, terapia biologică. Evoluție. Prognosticul.

Sindromul Cogan. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul clinic: afectarea oculară, vestibuloauditivă, vasculară, alte manifestări. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, reacții de fază acută, testarea imunoglobulinelor și autoanticorpilor, angiografia, audiometria, PET, RMN. Diagnosticul diferențial: sifilis, alte infecții, maladii sistemice, sindromul Meniere, medicamentos indus. Complicații. Tratamentul: glucocorticoizii, imunosupresorii. Evoluție. Prognosticul.

Vasculite ale unui singur organ (angeita cutanată leucocitoclastică, vasculita cutanată, vasculita primitivă a sistemului nervos central). Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul clinic: afectarea cutanată, vasculară, sistemului nervos central, alte manifestări. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, reacții de fază acută, testarea imunoglobulinelor și autoanticorpilor, angiografia, PET, RMN, tomografia, biopsia. Diagnosticul diferențial: sifilis, alte infecții, maladii sistemice, medicamentos indus. Complicații. Tratamentul: glucocorticoizii, imunosupresorii. Evoluție. Prognosticul.

Vasculite asociate bolilor sistemice (vasculita lupică, vasculita reumatoidă, vasculita sarcoidică). Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul clinic: afectarea cutanată, vasculară, sistemului nervos central, alte manifestări. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, reacții de fază acută, testarea imunoglobulinelor și autoanticorpilor, angiografia, PET, RMN, tomografia, biopsia. Diagnosticul diferențial: sifilis, alte infecții, maladii sistemice, medicamentos indus. Complicații. Tratamentul: glucocorticoizii, imunosupresorii. Evoluție. Prognosticul.

Vasculite asociate cu etiologii probabile (vasculita asociată hepatitei virale B, luesului; vasculite prin CIC postmedicamentoase, vasculite ANCA asociate postmedicamentoase, vasculite asociate bolilor neoplazice). Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul clinic: afectarea cutanată, vasculară, sistemului nervos central, alte

manifestări. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, reacții de fază acută, testarea imunoglobulinelor și autoanticorpilor, angiografie, PET, RMN, tomografia, biopsia. Diagnosticul diferențial: sifilis, alte infecții, maladii sistemice, medicamentos indus. Complicații. Tratamentul: tratamentul etiologic, glucocorticoizii, imunosupresorii. Evoluție. Prognosticul.

2. **Polimialgia reumatică.** Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Tabloul clinic: manifestări generale și musculoscheletice. Criterii de diagnostic. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, reacții de fază acută, testarea autoanticorpilor, angiografie, PET, RMN, tomografia, ultrasonografia, biopsia. Diagnostic diferențial: [amiloidoza inflamatorie](#), [fibromialgia](#), [depresia](#), [hipotiroidismul](#), arterita cu celule gigant, [mielomul multiplu](#), [osteoartrita](#), polimiozita, [artrita reumatoidă](#), sinovita, [tendinita](#), bursita a umerilor, [spondiloza cervicală](#). Complicații. Tratamentul: tratamentul etiologic, glucocorticoizii, imunosupresorii. Evoluție. Prognosticul.
3. **Maladii ale osului.** Definiție. Clasificare.

Osteoporoza. Definiția. Epidemiologia și impactul socio-economic. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia: remodelarea osoasă și reglarea sistemică a remodelării. Factorii de risc. Clasificarea. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnostic diferențial: excluderea osteoporozei secundare. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice (markerii de formare și resorbție osoasă, statutul hormonal și mineral), imagistice (radiografia, tomografia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Calcularea riscului de fracture osteoporotice. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos (bisfosonați, terapia de substituție cu estrogeni, anticorpi anti-RANKL, teriparatida, inhibitori selectivi ai receptorilor estrogenici, calcitonina, ranelat de stronțiu), chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Osteomalacia și rahitismul. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestările clinice: particularitățile la copii și adulți. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice (markerii de formare și resorbție osoasă, statutul hormonal și mineral), imagistice (radiografia, tomografia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Osteodistrofia renală. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestările clinice: osoase și extraosoase. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice (markerii de formare și resorbție osoasă, statutul hormonal și mineral), imagistice (radiografia, tomografia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos (controlul fosforului seric, suplimentarea vitaminei D, prevenirea acidozei, blocanții resorbției osoase), chirurgical (paratiroidectomia). Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Osteonecetoza aseptică. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestările clinice: particularitățile la copii și adulți. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imagistice (radiografia, tomografia, RMN, scintigrafia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Boala Paget a osului. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia: itopeza inflamatorie, ereditară, traumatică, neoplazică. Manifestările clinice: generale, sindromul dureros, deformarea osoasă. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice (markerii de formare și resorbție osoasă, statutul hormonal și mineral), imagistice (radiografia, tomografia, RMN, scintigrafia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Diagnostic diferențial: mielom multiplu, osteopetroza, metastaze osoase. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos (calcitonina, citotoxice, bisfosonați, tratament

simptomatic), chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Osteoartropatia hipertrofică. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestările clinice: particularitățile conform formelor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imagistice (radiografia, tomografia, RMN, scintigrafia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Osteite, osteomielite, spondilodiscite. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestările clinice: particularitățile conform formelor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imagistice (radiografia, tomografia, RMN, scintigrafia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Boli osoase rare (homocistinuria, osteogenesis imperfecta, hiperostoze, osteopetrozele, osteocondrodisplaziile). Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Clasificarea. Etiopatogenia. Manifestările clinice: particularitățile conform formelor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imagistice (radiografia, tomografia, RMN, scintigrafia), densitometria osoasă, biopsia osoasă. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

Policondrita recidivantă. Definiția. Epidemiologia. Morfopatologia. Etiopatogenia. Manifestările clinice: generale, afectarea organelor ORL, aparatului locomotor, respirator, manifestări cardiace, vasculare, oculare, cutanate, alte afectări rare. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, reactanții de fază acută, testarea autoanticorpilor, crioglobulinelor; cercetări imagistice: tomografia, RMN, radiografia, ultrasonografia. Diagnostic diferențial: infecții, condrodermatita nodulară, condromalacia, condrita secundară, vasculite sistemice, neoplasme. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos (antiinflamator, corticosteroizi, imunosupresori, dapsona), chirurgical. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognosticul.

4. **Fibromialgia.** Definiția. Istoric. Incidența. Etiologia. Patogenia: leziuni locale, fenomene reflexe, factori psihogeni, tulburările somnului, perturbarea mecanismelor modulatorie ale durerii. Clasificarea. Manifestările clinice: generale, sindromul dureros. Diagnosticul paraclinic: excluderea originii secundare a bolii. Criteriile diagnostice. Diagnosticul diferențial: maladiile cu sindrom dureros difuz. Tratamentul: nonmedicamentos (psihoterapia, kinezoterapia, dietoterapia), medicamentos (analgice, antidepresive, antiepileptice), fizioterapie, acupunctura, TENS. Evoluție. Prognosticul.

5. **Sindromul Raynaud.** Definiția. Istoric. Incidența. Etiologia. Patogenia. Clasificarea. Manifestările clinice conform fazelor. Complicații. Diagnosticul paraclinic: cercetări pentru excluderea originii secundare, capilaroscopia plicii unghiale. Diagnosticul diferențial: degerături, acrocianoză, eritromelalgia, sindromul durerii regionale. Tratamentul: nonmedicamentos (tehnici de încălzire, dietoterapia, kinezoterapia), medicamentos (vasodilatatori, tratamentul ulcerelor), chirurgical (simpatectomie), local, fizioterapeutic. Profilaxia primară și secundară. Evoluție. Prognostic.

Anul IV

REUMATOLOGIA CLINICĂ

- 1. Maladii autoinflamatorii** ([Boala Blau/Sarcoidoza Juvenilă](#), [Sindroamele Periodice Asociate Criopirinei \(Cryopyrin-Associated Periodic Syndromes = CAPS\)](#), Osteomielite/Osteită cronică Nebacteriană, Deficiența de Antagonist al Receptorului De IL-1 (DARI), [Febra Mediteraneană Familială \(FMF\)](#), [Sindromul MAJEED](#), [Sindromul PAPA](#), Deficitul de mevalonat kinaza (sau [sindromul hiper IgD](#)), [Febra Periodică Asociată NLRP-12](#), [Febra Periodică Asociată cu Stomatită Aftoasă, Faringită și Adenită \(PFAPA\)](#), Sindromul Periodic Asociat cu Receptorul Factorului de Necroză Tumorală (TRAPS) Sau Febra Hiberniană Familială). Definiția. Epidemiologia. Clasificarea. Etiopatogenie. Manifestări clinice conform nozologiei. sindromul febril, manifestări cutanate, osteoarticulare, sistemice. Complicații. Diagnosticul paraclinic conform nozologiei: testările hematologice, urinare, genetice, bioptice, imagistice. Criterii diagnostice. Diagnosticul diferențial: cu maladii autoimune, infecțioase, neoplazice, hematologice, cu imunodeficiențe primare. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos (corticosteroizi, anticitokine, colhicina, terapie simptomatică), chirurgical. Profilaxia amiloidozei secundare. Evoluție. Prognosticul.
- 2. Sindrom paraneoplazic.** Definiția. Epidemiologia. Clasificarea. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform formelor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, tomografia, RMN, scintigrafia, PET CT), bioptice. Diagnosticul diferențial: cu maladii autoimune reumatice și nonreumatice, maladii infecțioase, maladii autoinflamatorii. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.
- 3. Manifestări reumatice în cadrul altor maladii.** Definiția. Epidemiologia. Clasificarea.
Manifestări reumatismale în maladii dismetabolice (alcaptonurie, dislipidemii, boala Fabry, boala Gaucher). Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.
Manifestări reumatismale în maladii infiltrative (sarcoidoza, amiloidoza, hemocromatoza, reticulohistiocitoza). Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.
Manifestări reumatismale în maladii hematologice (leucemii acute, limfoame, boli mieloproliferative, hemoglobinopatii, hemofilie, gamapatii monoclonale). Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.
Manifestări reumatismale în maladii endocrine (hiperparatiroidismul primar, pseudohipoparatiroidism, hipoparatiroidism, acromegalia, hipotiroidismul, tireotxicoza, sindromul Cushing, insuficiența corticosuprarenală cronică, diabetul zaharat, insuficiența ovariană). Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice,

imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Manifestări reumatismale în maladii neurologice (distrofia simpatică reflexă, polineuropatii, osteoartropatii nervoase). Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Manifestări reumatismale în maladii renale (la pacienți dializați cronic). Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Manifestări reumatismale în infecția SARS Cov2. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

4. **Reumatismul abarticlar.** Definiția. Epidemiologia. Clasificarea.

Boli reumatismale abarticulare difuze. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Boli reumatismale abarticulare localizate. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

5. **Tumori în reumatologie.** Definiția. Epidemiologia. Clasificarea.

Tumori osoase benigne. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Tumori osoase maligne. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Metastaze osoase. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice: particularitățile conform nozologiilor. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

6. **Maladii congenitale în reumatologie.** Definiția. Epidemiologia. Clasificarea.

Sindromul Marfan. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia,

ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Sindromul Ehles-Danlos. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Mucopolizaharidozele. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.

Condrodisplazii și condrodistrofii. Etiologia. Mecanisme patogenetice. Manifestările clinice. Complicațiile. Diagnosticul paraclinic: cercetările hematologice, imunologice, imagistice (radiografia, ultrasonografia, tomografia, RMN, scintigrafia), bioptice. Diagnosticul diferențial. Tratamentul: nonmedicamentos, medicamentos, chirurgical. Evoluție. Prognosticul.